

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) เป็นรูปแบบหลักในการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมทางการเมืองของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งระหว่างบุคคลเชื้อชาติไทยกับบุคคลเชื้อชาติกระเหรี่ยงในเขตพื้นที่อำเภอสะเมิงจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยนำเอาแนวความคิดเรื่องวัฒนธรรมทางการเมืองเป็นแนวคิดหลักในการศึกษาเปรียบเทียบโดยมุ่งเน้นศึกษาในเรื่องของความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม(Questionnaire)เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูลตามแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ส่วนที่ 1

1. แบบแผนงานวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
4. ประเด็นในการศึกษา
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แบบแผนของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งหาค้นหาข้อเท็จจริงและข้อสรุปเชิงปริมาณ เน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องของข้อค้นพบ และสรุปต่างๆ มีการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการวิจัยครั้งนี้มีผู้วิจัยมีวิธีการศึกษาวิจัยดังนี้

1. ศึกษาวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษา ทั้งในส่วนของการศึกษา หลักการและเหตุผล ที่มาและความสำคัญของปัญหา และแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา รวมทั้งการศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร งานวิชาการ บทความ วารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในงานวิจัย

2. ศึกษาโดยการเก็บข้อมูลภาคสนาม(Field Reserch)โดยการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ภายใต้กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ได้ศึกษามา เพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยจะทำการศึกษาเฉพาะจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม(Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่นำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูลดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มเป้าหมายคือ ประชาชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 ตำบล ในอำเภอสนม จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมทั้งสิ้นจำนวน 400 คน ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบสอบถามการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งแบบสอบถามแยกออกเป็น 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 7 ข้อ ได้แก่ 1.เพศ 2.อายุ 3.อาชีพ 4.การศึกษา 5.การติดตามข้อมูลข่าวสาร 6.ศาสนา 7.รายได้ โดยผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนนี้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจการเมืองการปกครอง แบ่งเป็น 18 ข้อ โดยเป็นคำถามทั่วไปเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เช่นคำถามเกี่ยวกับระบอบการปกครองประเทศ รัฐธรรมนูญ ระบบราชการ หน้าที่ของประชาชน ฯลฯ โดยผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลในส่วนนี้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อวัดระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองต่อไป

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง จำนวน 18 ข้อ โดยเป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆทางการเมือง เช่น การติดตามข่าวสารทางการเมือง การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การร่วมกิจกรรมต่างๆทางการเมือง ฯลฯ โดยผู้วิจัยต้องการทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้ผลข้อมูลแล้ว ก็จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

ในการวัดผลตามแบบสอบถามผู้วิจัยได้มีวิธีการวัดผลดังต่อไปนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์หว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการเมืองหรือส่งผลในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น เพศ ระดับการศึกษา รายได้ ฯลฯ โดยผู้วิจัย

ได้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS แล้วนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมาใช้ในการหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชากรทั้งสองกลุ่มต่อไป

แบบสอบถามส่วนที่ 2 ในส่วนของความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ในส่วนนี้ผู้วิจัยต้องการวัดระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวัดในการวัดผลโดยผู้วิจัยได้แบ่งระดับการให้คะแนน ออกเป็น 3 ระดับดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 ระดับการให้คะแนน

คำตอบ	มีค่าเท่ากับ
ใช่	2
ไม่ใช่	1
ไม่ทราบ	0

โดยเมื่อผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองโดยเกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนน จากคู่มือการประเมินผลการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535:24)

ตารางที่ 3.2 เกณฑ์ในการวัดระดับความรู้ความเข้าใจทางการเมือง

ระดับความรู้	ช่วงคะแนนร้อยละ
มีความรู้ดีมาก	80-100
มีความรู้มาก	70-79
มีความรู้ปานกลาง	60-69
ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50-59
ต่ำกว่าเกณฑ์	1-49

แบบสอบถาม ส่วนที่ 3 ส่วนของการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยผู้วิจัยต้องการวัดระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวัดโดยแบ่งระดับเกณฑ์การให้คะแนน ออกเป็น 3 ระดับดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3 ระดับเกณฑ์การให้คะแนน

ตัวเลือก	มีค่าเท่ากับ
ทำประจำ	2
ทำบ้าง	1
ไม่ทำเลย	0

เกณฑ์วัดระดับตัวแปรการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเชื้อสายกะเหรี่ยงและประชากรเชื้อสายไทย ในอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ย มัชฌิมเลขคณิต มีเกณฑ์ การจัดระดับเป็น 3 ระดับซึ่งเกณฑ์แต่ละระดับจะมีคะแนนอัตราภาคชั้น (class interval) ดังนี้

$$\text{ค่าพิสัย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{2 - 0}{3}$$

$$\text{จำนวนชั้น} = 0.67$$

โดยเมื่อได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลดังกล่าวมาแปลความหมายของระดับคะแนนได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 0.00-0.67	หมายถึง	มีส่วนร่วมต่ำ
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 0.68-1.34	หมายถึง	มีส่วนร่วมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง 1.35-2.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมสูง

3.3 ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

1. กลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในเขต อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ตั้งแต่อายุ 18 ปี ซึ่งมีจำนวน 6 ตำบล ประชากรรวมทั้งสิ้น 22,769 คน (ข้อมูลจากทะเบียนราษฎร ณ เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2557) นำมาคำนวณหากลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด โดยการสุ่มตัวอย่าง 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(คน)

N = จำนวนประชากร (22,769 คน)

e = ค่าความคาดเคลื่อน (ไม่เกิน 5% หรือ 0.05)

แทนค่าตามสูตรได้ ดังนี้

$$n = \frac{22,769}{1+22,769(0.05)^2} = 400 \text{ คน}$$

เมื่อผู้วิจัยได้จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง แล้ว ได้เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยมีตัวแปรฝ่ายปฏิบัติงานเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้นภูมิมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

ตารางที่ 3.4 ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

หมู่ที่	จำนวนประชากร	สูตรการคำนวณ	กลุ่มตัวอย่าง(คน)	
			เชื้อชาติไทย	เชื้อชาติกะเหรี่ยง
1.ตำบลกองก้อย	3,613	$3,613 \times 400 / 22,769$	31	32
2.ตำบลป่าโปง	2,739	$2,739 \times 400 / 22,769$	24	24
3.ตำบลแม่คะตวน	4,755	$4,755 \times 400 / 22,769$	42	41
4.ตำบลแม่สวด	4,302	$4,302 \times 400 / 22,769$	38	38
5.ตำบลสบเมย	3,969	$3,969 \times 400 / 22,769$	35	35
6.ตำบลแม่สามแลบ	3,389	$3,389 \times 400 / 22,769$	30	30
รวม $22,769 \times 400 / 22,769$			200	200
			400	

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 400 ชุด โดยสุ่มเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จากประชาชนในอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 6 ตำบล โดยแบ่งเก็บข้อมูลจากประชากรเชื้อ

ชาติไทยจำนวน 200 คนและประชากรเชื้อชาติกะเหรี่ยงจำนวน 200 คน โดยผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลในแต่ละตำบลในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันรวมทั้งสิ้นจำนวน 400 คน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง ได้ใช้สถิติในการวิจัยเป็นสถิติในเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งทั้งหมดนี้มาจากการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยสถิติทางสังคมศาสตร์ ข้อมูลที่ได้จากบทสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ทำการสรุปประเด็นทั้งหมดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ หลังจากที่ได้ทำการรวบรวมข้อมูล ทั้งจากข้อมูลปฐมภูมิ (วิธีการรวบรวมข้อมูลเชิงอุปนัย) และทุติยภูมิแล้วจะนำมาประมวลผลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปผลการศึกษาเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ชี้นี้โดยข้อมูลที่ได้อาจจะวิเคราะห์แบบมีโครงสร้างโดยการพรรณนาพร้อมทั้งยกเหตุผลประกอบจากข้อมูลที่ค้นคว้าได้ จากการวิเคราะห์และการคำนึงถึงความสอดคล้องของคำถามกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยจะนำเสนอข้อมูลที่ได้ในลำดับถัดไป